

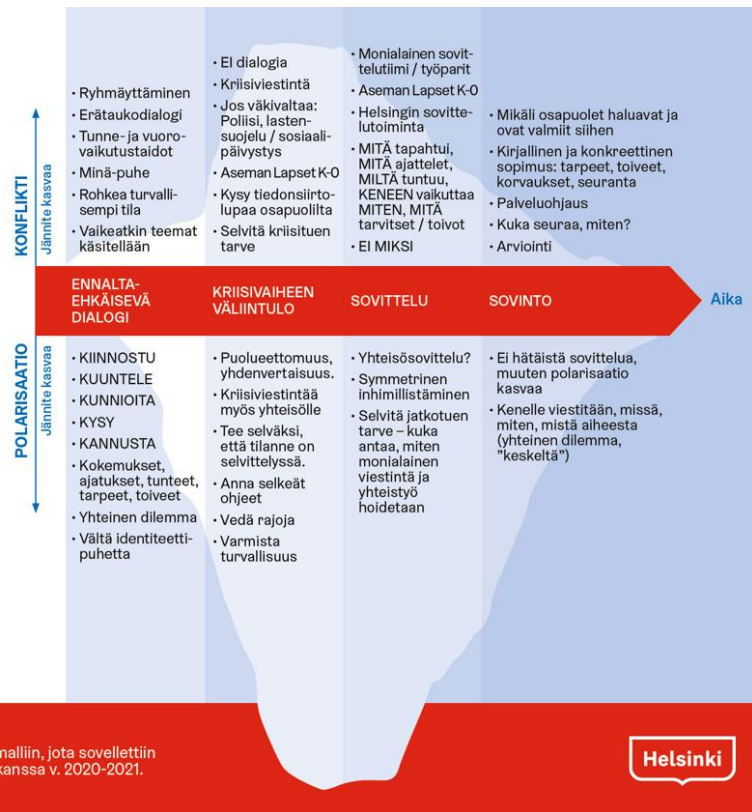
Hyviä väestösuhteita rakennetaan moniammatillisella yhteistyöllä dialogissa asukkaiden kanssa

Joulukuussa 2021 päättyneessä Nuorisopalvelujen Moniääninen Mellunkylä-hankkeessa kehitettiin lasten ja nuorten kanssa työskentelevien niin sanottua polarisaatiostrategista yhteistyötä kaupunginkanslian kotoutumisohjelman erillismäärärahojen turvin. Polarisaatiostrategista ymmärrystä levitetään muille kaupunki-uudistusalueille (Kannelmäki-Malminkartano, Malmi) sekä Vuosaareen vuonna 2022 uuden monialaisen ja KUVAn toimialan yhteishankkeen osana.

Polarisaatiostrateginen malli perustuu hollantilaisen Bart Brandsman [polarisaatioteoriaan](#), jonka toi ja kontekstoi Suomeen sovittelija ja väestösuhteiden asiantuntija Miriam Attias, jonka kanssa on tehty yhteistyötä Mellunkylässä. Monialaisen yhteistyön tavoitteena on tunnistaa paremmin ja varhaisessa vaiheessa kytevät konfliktit ja vastakkainasettelut ja pystyä näin valitsemaan oikea-aikaisesti oikea toimenpide ja lähestymistapa niiden käsittelyyn ja toimivien väestösuhteiden rakentamiseen.

Polarisaation ja konfliktien puuttuminen

Muista polarisaation ja konfliktin kaikissa vaiheissa: Monialainen, monitoimijainen yhteistyö ja sen koordinointi, ryhmien sisäinen valtdynamiikka, antirasistinen ja traumatietoinen työote.

Käyrä perustuu Bart Brandsman polarisaatiomalliin, jota sovellettiin Mellunkylässä yhteistyössä Miriam Attiaksen kanssa v. 2020-2021.

Helsinki

Ennaltaehkäisyä, sovittelua ja dialogia koulun ja nuorisotyön arjessa

Konfliktit ja vastakkainasettelut näkyvät koulujen ja nuorisotyön arjessa ja niihin pyritäänkin puuttumaan ajoissa. Vesalan peruskoulussa kuvatessa [videossa](#) rehtori Niina Halonen-Malliarakis, kouluvalmentaja Hanna Koponen ja monikielinen ohjaaja Sabad Yussuf kertovat, millaisia oivalluksia monialainen yhteistyö on tuonut koulun arkeen. Nuorten turvallisuudentunne kohenee, kun he näkevät, että toimitaan yhdessä heitä kohdaten ja kuunnellen. On myös tärkeää ottaa koti ja nuorten laajempi yhteisö mukaan yhteistyöhön ja ongelmiin puuttumisessa. Tätä voi tehdä esimerkiksi yhteisösovittelun keinoin yhteistyössä [Helsingin sovittelutoiminnan](#), [Aseman Lapset ry:n](#), tai [Miriam Attiaksen](#) kanssa.

Aikoja ja paikkoja dialogiin asukkaiden kanssa ja toimialojen keskelle

On tärkeää järjestää aikoja ja paikkoja säännölliseen alueelliseen monialaiseen dialogiin ja dialogiin asukkaiden kanssa. On tärkeää, että dialogissa ei keskitytä identiteettiin, koska identiteettipuhe helposti vahvistaa polarisaatiota. Kohtaamisen työkuvia (esimerkiksi kouluvalmentajat, jalkautuvat sosiaaliohjaajat ja jalkautuvat nuoriso-ohjaajat) tulisikin olla enemmän nuorten ja perheiden oikea-aikaiseen kohtaamiseen. Matalan kynnyksen yhteydenottotavat ja dialogiset palvelut ovat tärkeitä luottamuksen rakentamiseksi, etenkin maahan muuttaneiden asukkaiden kohdalla. Tärkeää on myös, että toimialat tuntevat toistensa työtapoja, jotta monialainen yhteistyö voi toimia tarkoituksenmukaisesti. Järjestöjen ja muiden viranomaisten kanssa on myös tärkeä ylläpitää säännöllistä dialogia – kun on tuttu kasvo tai nimi, johon ottaa yhteyttä, yhteistyö helpottuu huomattavasti.

Rasismia rakenteissa

Hankkeen työnohjauksissa ja asukaskohtaamisissa tuli monesti rasisminkokemukset ja rakenteelliset rasistiset käytännöt esille. Kiusaaminen, syrjintä, rasismi, tasa-arvo, yhdenvertaisuus ja perusoikeudet ovat teemoja, joita on hyvä avoimesti käsitellä lasten ja nuorten kanssa jatkuvasti eri tavoilla. Moni nuori ajattelee kohtaavansa rasismia yksin ja kun kokemukset hävettävät ja nolottavat, siitä ei ole helppoa puhua ääneen. Piilorasismiin ja rakenteelliseen rasismiin on vaikeinta puuttua. Näitä ei ole tiedostettu tarpeeksi eikä ole selkeitä toimintatapoja, miten havaita ja puuttua. Tulisi sopia työyhteisössä yhteisesti, miten toimitaan, jos työyhteisön sisällä havaitaan rasismia ja miten toimitaan käytännössä antirasistisesti työssä ja asukkaiden kanssa vuorovaikutuksessa (mm. tiedostaen, mitkä sanat ovat loukkaavia). Puheeksiottaminen auttaisi myös lapsia uskaltamaan tuoda tilanteet esille. Anonyyminen postilaatikko voi olla hyvä apuväline tähän. Vanhempia olisi myös hyvä rohkaista ottaa yhteyttä aktiivisemmin palveluihin, kun syntyy huolta. Uutena rasismien ilmiönä on myös vanhempien välisiä rasistisia kommentteja, ehdottomuutta ja sananvapauden taakse menemistä. Henkilöstön tulee tuoda esille, että yhdenvertaisuus koskee kaikkia ja että me-he jakolinjojen korostaminen ei lopulta hyödytä ketään.

Verkostotyöllä väestösuhteet toimiviksi

Sujuvalla monialaisella viestinnällä, monitoimijaisella verkostotyöllä ja asukkaiden kanssa käytävällä dialogilla ilmiöihin voidaan puuttua oikea-aikaisesti oikealla tavalla, jotta samat vastakkainasettelut eivät jää kytemään taustalle ja kriisiydy yhä uudestaan. On kuitenkin muistettava, että polarisaatio ja konfliktit ovat luonnollinen osa yhteisöjä, kuten myös kaupunkiamme. Miriam Attias puhuukin mieluummin *toimivista*, kuin hyvistä väestösuhteista. Miriamin sanoin: ”Rauha ei ole konfliktien poissaoloa, vaan kykyä käydä vaikeita keskusteluja”. On tärkeää ottaa vaikeatkin teemat puheeksi *rohkeissa tiloissa* (Miriamin käyttämä termi) – aktiivisesti kuuntelemalla ja kohtaamalla. Näin luodaan toimivia väestösuhteita moninaiseen yhteiseen kaupunkiimme.

Bart Brandsman ja Miriam Attiaksen Inside polarisation -sivulta löytyy kolme [polarisaatio-animaatiota](#), joita käännettiin englannista suomeen hankkeen kautta.

Miriam Attiaksen [Depolarize](#)-hankkeen Työkaluja-osiosta löytyy paljon materiaalia, kuten videoita, blogitekstejä ja linkkejä Miriamin kirjoihin. Lisää kirjallisuutta löytyy Miriamin [Community mediation](#) – sivulta.

Hankkeen tuottamat [polarisaatio ja konflikti –esitteet](#) löytyvät Kiusaamisen vastaisen ohjelman materiaalipankista.

Mikäli olet kiinnostunut muusta hanke-materiaalista, ota yhteyttä pia.rinne@hel.fi.